

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 20.

LATIN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2020. október 20. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítani magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végző megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Egy sikert hozó engedetlenség megítélése

A római hadsereg alapja a fegyelem volt. Az alábbi szöveg arról számol be, hogy néha a beosztottak mégsem teljesítették feletteseik parancsait, és ez nem is mindig sült el rosszul, de a siker ellenére is kérdéses volt az engedetlenség megítélése.

Iam Romani potentes esse coeperunt. Bellum enim in centesimo et tricesimo fere miliario¹ ab urbe apud Samnitas² gerebatur, qui medii sunt inter Picenum, Campaniam et Apuliam. L. Papius Cursor cum honore dictatoris ad id bellum profectus est. Qui cum Romam rediret, Q. Fabio Maximo, magistro equitum, quem apud exercitum reliquit, praecepit, ne se absente pugnaret. Ille occasione reperta felicissime dimicavit et Samnitas delevit. Ob quam rem a dictatore capitis damnatus,³ quod se vetante pugnasset, ingenti favore militum et populi liberatus est tanta Papiro⁴ seditione commota, ut paene ipse interficeretur.

¹ *miliarium* – itt távolságot jelöl, ezer lépés, azaz egy római mérföld.

² A *Samnis (-itis)* melléknév plur. acc. alakja: *Samnitas*.

³ *capitis damnatus* – *aliquem capitis damnare* = valakit fõvesztésre/halálra ítélni

⁴ *Papirio* – dat. incommodi

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	pontszám	
	maximális	elért
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

dátum

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
I. Fordítás		

dátum

dátum

javító tanár

jegyző

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 20.

LATIN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2020. október 20. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Tegye át az egyes számú alakokat többes, a többes számúakat egyes számba! (6 pont)

earum societatum
domorum privatarum
vultui tristi

2. Egészítse ki a mondatokat a megadott szavak megfelelő jelentésű alakjaival! (5 pont)

A bátrabb hadsereg megfutamította az ellenséget.

Hostes (exercitus, -us m) (fortis 2)

fugati sunt. (fugo 1 = megfutamít)

A pénzvagy rosszabb az ostobaságnál.

Cupido (pecunia, -ae f) (malus 3)

est (stultitia, -ae f = ostobaság).

3. Tegye az imperfectum alakokat perfectumba, a perfectumokat pedig imperfectumba az összes többi jellemző megtartásával! (4 pont)

scribamus

scripserat

scripti 3 sunt

scribemini

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Képezze a *pono 3 posui, positum* ige megjelölt alakjait! (4 pont)

inf. inst. pass.

part. impf. act. n. plur. nom.

inf. impf. pass.

part. perf. pass. f. plur. abl.

5. A következő összetett mondatokat alakítsa át igeneves szerkezetű mondatokká! (6 pont)

Miközben a róka (*vulpes, vulpis f.*) ugrált, a kutya kinevette őt.

Vulpem, dum saliebat, canis ridebat.

.....

A paraszt felszántotta (*aro 1*) a földet, hogy gabonát vessen (*sero 3 sevi, satum*).

Agricola terram aravit, ut frumentum sereret.

.....

6. Oldja meg a következő összetett mondatokkal kapcsolatos feladatokat! (5 pont)

a) Adja meg a következő mondatokban a mellékmondat állítmányát úgy, hogy a jelentés a zárójelben megjelölt helyzeteknek megfeleljen!

Ha az emberek méltányolják az erényeket, a te dicsőséged örökké élni fog.

(A beszélő biztos benne, hogy így van.)

Si homines virtutes (probo 1), tua gloria perpetua vivet.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ha az emberek méltányolnák az erényeket, a te dicsőséged örökké élne.

(A beszélő nem tudja, hogy így van-e.)

Si homines virtutes (probo 1), tua gloria perpetua vivat.

Ha az emberek méltányolnák az erényeket, a te dicsőséged örökké élne.

(A beszélő biztos benne, hogy nem így van.)

Si homines virtutes (probo 1), tua gloria perpetua viveret.

b) A kutya megugatja a szomszédokat, hogy a gazda megdicsérje.

Milyen fajta alárendelt mellékmonddal oldható meg a latin fordítás?

.....

Alkossa meg az alárendelt mellékmondat állítmányát!

Canis vicinos latrat, ut dominus eum (laudo 1).

7. Írja a latin szavak mellé azt, hogy milyen szóelemekből állnak, és hogy mit jelent a szó!

(3 pont)

refero, referre, rettuli, relatum

inimicus 3

nescio 4 nescivi, nescitum

8. Melyik igéből származhatnak az alábbi névszók? Teljes szótári alakot írjon! (2 pont)

studium, -ii n.

natio, -onis f.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		pontszám	
		maximális	elért
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	6	
	2. feladat	5	
	3. feladat	4	
	4. feladat	4	
	5. feladat	6	
	6. feladat	5	
	7. feladat	3	
	8. feladat	2	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		75	

dátum

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

dátum

dátum

javító tanár

jegyző